

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 388/2025-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], zastúpených JUDr. Jaroslav Pilát, s. r. o., Balkánska 1423/106, Bratislava – mestská časť Rusovce, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Co/10/2025 z 29. januára 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 17. apríla 2025 domáhajú vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd označeným uznesením krajského súdu. Navrhujú napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a uložiť mu povinnosť nahradiť trovy konania.

2. Sťažovatelia boli v konaní pred všeobecnými súdmi v postavení žalovaných v konaní o nahradenie prejavu vôle uzatvoriť ako predávajúci kúpnu zmluvu, predmetom ktorej je pozemok, a o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd sťažovateľom zakáže s pozemkom nakladať. Žalobcovia návrh na vydanie neodkladného opatrenia odôvodnili tým, že existuje dôvodná obava, že kúpna zmluva, predmetom ktorej je pozemok, nebude v zmysle zmluvy o budúcej zmluve uzatvorená. Ako jediná možnosť ako dosiahnuť splnenie záväzku sťažovateľov zo zmluvy o budúcej zmluve sa javí nahradenie prejavu vôle v zmysle § 50a ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), a to vrátane podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia k nevyhnutnej dočasnej úprave pomerov medzi stranami sporu. Podľa žalobcov ak sťažovatelia predajú alebo zaťažia v nasledujúcom období predmetný pozemok v rozpore so zmluvou o budúcej zmluve, žalobcovia nebudú mať možnosť úspešne sa súdnou cestou domôcť nahradenia prejavu vôle

v zmysle § 50a ods. 2 OZ, teda hrozia nenapraviteľné následky. Týmto následkom sa dá predísť len nariadením neodkladného opatrenia. Podľa žalobcov nariadenie neodkladného opatrenia by pre sťažovateľov nepredstavovalo neprímeraný zásah do ich vlastníckych práv, pretože sú zmluvne viazaní už prejavenu vôľou na predaj daného pozemku žalobcom.

3. Prvý návrh žalobcov mestský súd zamietol. Druhému návrhu mestský súd vyhovel a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zakázal sťažovateľom ako bezpodielovým spoluvlastníkom nakladať s pozemkom, a tento pozemok predať, zameniť, darovať, zaťažiť záložným právom, predkupným právom, vecným bremenom alebo iným právom tretej osoby, a to do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

4. Proti uzneseniu okresného súdu o nariadení neodkladného opatrenia podali sťažovatelia odvolanie. Uviedli, že žaloba vo veci samej a ani prvé uznesenie o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia im dosiaľ neboli doručené, čím je porušená zásada rovnosti. Poukázali aj na to, že žalobcovia nepreukázali, aká ujma by im nevydaním neodkladného opatrenia mohla vzniknúť. Popierali, že by chceli pozemok predať tretej osobe a táto informácia od predchádzajúceho právneho zástupcu sťažovateľov je nepravdivá. Ani vrátenie zálohy a zaplatenie zmluvnej pokuty nemožno považovať za ich úmysel previesť pozemok tretej osobe.

5. Odvolací súd uznesenie okresného súdu napadnutým uznesením potvrdil. Vo vzťahu k doručeniu žaloby uviedol, že táto nebola doručená pre nezaplatenie súdneho poplatku žalobcami. Prvé uznesenie o zamietnutí návrhu na neodkladné opatrenie nebolo doručené v zmysle § 331 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Čo sa týka doručenia neodkladného opatrenia, toto bolo doručované na adresu uvedenú v registri obyvateľov, a nemôže byť na ťarchu súdu a protistrany, ak si zásielku sťažovatelia na tejto adrese neprevzali. Vo vzťahu k predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia odvolací súd považoval za preukázané, že k podpisu kúpnej zmluvy, predmetom ktorej mal byť pozemok, nedošlo. Zo vzájomnej komunikácie tiež považoval za preukázané, že sťažovateľka v maile z 18. augusta 2024 skonštatovala, že záväzkový vzťah ukončuje, vrátila žalobcom zálohu 5 000 eur, ako aj zaplatila zmluvnú pokutu 5 000 eur. Odvolací súd teda považoval obavu žalobcov za oprávnenú. Vo vzťahu k námietke sťažovateľov, že neodkladné opatrenie nie je posúdené z hľadiska proporcionality, odvolací súd uviedol, že nariadené neodkladné opatrenie nie je neproporcionálne, pretože sťažovateľov nezaťažuje neprímerane. Odvolací súd nepovažoval za zásadné preukazovať úmysel sťažovateľov pozemok predať, za relevantné považoval osvedčenie skutočnosti, že kúpna zmluva v lehote uzatvorená nebola. Zároveň považoval za preukázané, že žalobcovia majú záujem nadobudnúť pozemok v zmysle zmluvy uzavretej medzi stranami a obava žalobcov je teda oprávnená. Po prípadnom predaji pozemku by sa žalobcovia sotva mohli domôcť ochrany v konaní o nahradenie prejavu vôle, preto je dôležitá preventívna funkcia neodkladného opatrenia. Námietka zaujatosti voči konajúcej sudkyňi, ako aj voči všetkým sudcom Mestského súdu Bratislava IV bola vyhodnotená ako nedôvodná.

6. Proti už uvedenému uzneseniu krajského súdu podali sťažovatelia ústavnú sťažnosť. V nej namietajú i) skutočnosť, že o neodkladnom opatrení sa dozvedeli až z listu vlastníctva, ii) uznesenie krajského súdu je nedostatočne odôvodnené, iii) nesplnenie predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia, najmä naliehavosť a nedostatok proporcionality, iv) skutočnosť, že súd v prvom uznesení, ktorým návrh na vydanie neodkladného opatrenia zamietol, poukazuje

na nedostatok proporcionality, avšak v druhom uznesení už konštatuje možnosť vzniku ujmy. Ústavnému súdu bolo 26. mája 2025 doručené doplnenie ústavnej sťažnosti, v ktorom sťažovatelia uvádzajú, že medzi prvým a druhým návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia nedošlo k žiadnej zmene v skutkových a právnych okolnostiach, preto prvé rozhodnutie predstavuje prekážku veci rozhodnutej (§ 230 v spojení s § 329 ods. 3 CSP).

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Predmetom ústavnej sťažnosti je potvrdzujúce uznesenie krajského súdu o nariadení neodkladného opatrenia. Vzhľadom na to, že vo veci prebieha konanie vo veci samej, dovolanie nie je prípustné (R 21/2018) a je daná právomoc ústavného súdu.

8. Ústavný súd sa teda zaoberal tým, či krajský súd o odvolaní rozhodol ústavno-konformne, teda či rozhodnutím krajského súdu nedošlo k porušeniu ústavných práv sťažovateľov, a to v rozsahu a na základe dôvodov vymedzených v ústavnej sťažnosti.

9. Vo vzťahu k námietke, že sťažovatelia sa o neodkladnom opatrení dozvedeli až z listu vlastníctva a z následnej osobnej návštevy súdu, ústavný súd poukazuje na odôvodnenie krajského súdu v bode 8, kde súd poukazuje na skutočnosť, že problém s doručovaním bol na strane sťažovateľov, ktorí na adrese v registri obyvateľov zásielky nepreberali, o čom svedčí aj úradný záznam. Krajský súd poukazuje na to, že CSP je postavený na prísnej objektívnej zodpovednosti za správnosť údajov v registri obyvateľov SR. Ak teda sťažovateľom súd prvej inštancie doručoval uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia spolu s návrhom na jeho nariadenie a prílohami na adresu, ktorú majú uvedenú v registri obyvateľov, postupoval procesne správne, a preto v tomto smere námietka o nesprávnom doručovaní uznesenia súdu prvej inštancie nie je podľa názoru krajského súdu relevantná. Krajský súd poukazuje aj na skutočnosť, že sťažovatelia navyše neuviedli súdu prvej inštancie inú adresu, na ktorej by zásielky preberali, respektíve na ktorej by sa aj reálne zdržiavali, teda neuviedli inú adresu, na ktorú by sa im zásielky zo súdu mohli riadne doručovať. Napriek uvedenému odvolací súd lehotu na podanie odvolania posudzoval až od osobného prevzatia uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia sťažovateľmi a odvolanie vecne prejednal. Z uvedeného odôvodnenia krajského súdu je zrejmé, že k porušeniu ústavných práv sťažovateľov v tomto ohľade nemohlo dôjsť.

10. Vo vzťahu k námietke, že uznesenie krajského súdu je nedostatočne odôvodnené, ústavný súd uvádza, že ani táto nie je dôvodná. Krajský súd sa vysporiadal so všetkými odvolacími námietkami a posúdenie splnenia predpokladov dostatočne odôvodnil v bode 9 napadnutého uznesenia. V ústavnej sťažnosti sťažovatelia napádajú aj nedostatočné odôvodnenie uznesenia súdu prvej inštancie, s čím sa vysporiadal krajský súd konštatovaním, že hoci ide o odôvodnenie stručné, ide o rozhodnutie správne a následne krajský súd odôvodnenie súdu prvej inštancie ešte doplnil. Z odôvodnenia je zrejmé, v čom videl krajský súd potrebu neodkladnej úpravy pomerov, v čom videl hrozbu ujmy navrhovateľov, prečo nariadené neodkladné opatrenie považuje za primerané, prečo detailne neskúmal úmysel sťažovateľov nehnuteľnosť previesť tretej osobe. Preto ani túto námietku sťažovateľov ústavný súd nepovažuje za dôvodnú.

11. Vo vzťahu k námietke, že nie sú splnené predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, najmä naliehavosť a nedostatok proporcionality, ústavný súd uvádza, že tieto predpoklady boli splnené, čo krajský súd aj dostatočne odôvodnil. Krajský súd z mailovej komunikácie a z nekonania sťažovateľov pri uzatváraní kúpnej zmluvy správne uzavrel, že sťažovatelia kúpnu zmluvu uzavrieť nechcú a táto úvaha nevybočuje z logického posúdenia skutkových okolností. Preto krajský súd správne vyhodnotil potrebu bezodkladnej úpravy, pretože po prípadnom prevode pozemku tretej osobe by sa žalobcovia úspešne nemohli domáhať nahradenia prejavu vôle. Krajský súd z listinných dôkazov považoval takisto za osvedčený záväzkový vzťah medzi žalobcami a sťažovateľmi, predmetom ktorého bol záväzok sťažovateľov do určitej lehoty previesť pozemok žalobcom s tým, že k podpisu kúpnej zmluvy nedošlo, čo nerozporovali ani sťažovatelia. Krajský súd správne uviedol, že nie je relevantné preukazovať úmysel, či sťažovatelia chceli, alebo nechceli previesť pozemok tretej osobe, podstatné bolo to, že pozemok na žalobcov nepreviedli, čo samo osebe postačuje na osvedčenie potreby neodkladnej úpravy pomerov, najmä s ohľadom na druh žaloby vo veci samej (nahradenie prejavu vôle). Krajský súd sa vyjadril aj k skúmaniu proporcionality, pretože v kontexte tohto neodkladného opatrenia, ktorým sa uložil sťažovateľom zákaz nakladať s pozemkom, nie je vo vzťahu ku konaniu vo veci samej neproporcionálne, pretože k tomuto (nepreviesť tretej osobe) sa zaviazali v zmluve o budúcej zmluve aj samotní sťažovatelia. Takisto krajský súd uviedol, že žalobcovia sa vo veci samej domáhajú prevodu pozemku do ich vlastníctva, a preto ak nie je úmyslom sťažovateľov previesť pozemok tretej osobe, čo sami teraz deklarujú (že taký úmysel nemajú), naozaj treba prisvedčiť argumentácii krajského súdu, že neodkladné opatrenie ich nemôže neprimerane (neproporcionálne) obmedziť.

12. Čo sa týka poslednej námietky, že súd v prvom uznesení, ktorým návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, konštatoval nedostatok proporcionality, avšak v druhom uznesení, ktorým neodkladné opatrenie nariadil, už konštatuje možnosť vzniku ujmy, a teda aj splnenie predpokladov pre jeho nariadenie, ústavný súd uvádza, že sťažovatelia sa uvedeného nedostatku nedomáhali v odvolaní, a preto nemôžu tento nedostatok namietat až v konaní o ústavnej sťažnosti (princíp subsidiarity ústavnej sťažnosti). Ak by aj išlo o námietku spôsobilú prieskumu, sťažovatelia nepredložili prvý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ani druhý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, posúdením ktorých by mohli preukázať, že k zmene tvrdených okolností medzičasom nedošlo. Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh na začatie konania pred ústavným súdom musí obsahovať odôvodnenie a navrhované dôkazy. Podľa § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde sťažovateľ je povinný v návrhu (okrem náležitostí podľa § 43) uviesť konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv.

13. Vo vzťahu k skutočnostiam tvrdeným v doplnení ústavnej sťažnosti z 26. mája 2025 išlo o námietky uvedené po lehote (§ 124 zákona o ústavnom súde).

14. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). Ústavný súd na základe už uvedeného odmietol

ústavnú sťažnosť sťažovateľov ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júla 2025

Robert Šorl
predseda senátu